

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL
LIBRARY
MANITOBA

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address: The Provincial Library
Cor. Pritchard Ave. and McGregor
Winnipeg, Man., Canada.

City три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

PIK IX.

Ч. 64 (960).

СУБОТА, 28. ТРАВНЯ 1927.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, MAY 28th, 1927.

No. 64 (960).

VOL. IX.

Британія зірвала зносини з Радянським Союзом; Канада уневажнила торговельний договір

РІШЕННЯ БРИТІЙСЬКОГО УРЯДУ ОПО- ВИЩЕНО В ПАРЛЯМЕНТІ.

Прем'єр Болдвін закликає урядовцям радянської торговельної делегації, що вони займалися поширюванням комуністичної пропаганди.

ЛОНДОН, 24-го травня. — Прем'єр Болдвін формально оповістив сьогодні в парламенті, що британський уряд рішив зірвати дипломатичні й торговельні зносини з Радянським Союзом.

В наслідок цього оповіщення великі двері радянської амбасаді зачинилися й радянські урядовці пакують свої куфри та приготуються до виїзду.

У своїй промові Болдвін вразно заявив, що парламент мусить одобрити рішення його уряду, однак це є лише звичайною формальністю з огляду на те, що в парламенті є велика консервативна більшість. Голосування над цєю справою відбудеться в четвер і від тоді зносини з Радянським Союзом будуть уважатися офіційно зірваними.

Сподіюється, що уряд визнає Росіянам час, можливо один тиждень, в якому вони мають виїхати з Англії.

Як причину рішення британського уряду Болдвін подав, це, що будинок Аркоса й радянської торговельної делегації в Лондоні, на який недавно зроблено рейд, був уживаний для розповсюдження кому-

ністичної пропаганди у Великій Британії й північній та південній Америці. Він заявив також, що члени торговельної делегації й Аркоса брали участь у військовій шпionажі.

Болдвін далі сказав, що під час рейду поліція знайшла при Антонові Мілерові, старшому клеркові Аркоса, листу адресовану до комуністичних партій у Злучених Державах, Мексику, Південній Америці, Канаді, Австралії й Новій Зеландії.

Документи, що мають те все доказувати, є тепер в посіданні британського уряду, сказав Болдвін.

Прем'єр заявив, що від багатьох місяців поліція в порозумінню з військовими властями розслідувала діяльність групи тайних агентів, які старалися дістати довірочні документи, що відносилися до збройних сил Британії.

Під час цих розслідувань, сказав Болдвін, одержано інформації, з яких дуже трудно було опертися, закінчено, що ці агенти працювали для радянського уряду й доставляли свої інформації від членів радянської торговельної делегації.

АКЦІЯ УРЯДУ ОПЕРТА НА ПІДРОБЛЕНИХ ДОКУМЕНТАХ.

Такий закид роблять соціалісти й робітничий орган "Дейлі Гералд"; газета каже, що зірвання зносин загрожують світовому миру.

ЛОНДОН, 26. травня. — В деяких кругах панує тут переконання, що Велика Британія, Франція й Італія прийшли до порозуміння відносно свого становища супроти Радянського Союзу, і тепер спекулюють над тим, чи ці країни підуть за акцією Великої Британії.

Соціалісти й робітничий орган "Дейлі Гералд" закликають урядові, що його акція є оперта на підроблених документах.

М. Розенгольц, радянський представник у Лондоні, оголосив дову заяву, в якій каже, що прем'єр Болдвін був введенний в бłąд не лише відносно мнимого шпionажі, але й відносно інших обвинувачень, які він зробив у своїй промові в парламенті.

"Ми можемо лише висловити наше здивування й глибокий жал", сказав Розенгольц, "що британський уряд прийшов до такого важкого рішення під такими слабкими прецедентами і для виправдання своєї акції ужив таких сумнівних аргументів".

ЛОНДОН, 25. травня. — Робітничая газета "Дейлі Гералд" закликає міністрам, що вони кидають каміні в машину ан-

гло-радянських зносин. Вона каже, що уряд зриває торговельний договір, не давши Радянському Союзові нагоди висловити вчинків, за які його обвинувачують.

Газета додає, що Болдвін завдав британській торговлі удар, який збільшить безробіття. Вчорашній прем'єр загрожують також світовому миру.

АРКОС В ЛОНДОНІ БУДЕ РОЗВ'ЯЗАНИЙ.

МОСКВА, 24. травня. — Тут оповіщено офіційно, що Аркос, радянська торговельна агенція в Лондоні, буде розв'язана, якщо Велика Британія зірве торговельні й дипломатичні зносини з Союзом Радянських Соціалістичних Республік.

НЕ КАЖЕ БРИТІЙЦЯМ ІХАТИ ЧЕРЕЗ СИБІР.

ЛОНДОН, 26-го травня. — Британський міністр у Пекіні дав інструкції повідомити британських підданих, що мають намір їхати до Лондону через Сибір, що вони зроблять це на своє власне ризико.

Літвінов каже, що Британія пре до війни з Радянським Союзом

Заступник народного комісара закордонних справ остерігає інші країни перед втягненням їх до кровавої авантюри. — Каже, що наїзд на радянську торговельну місію в Лондоні був спричинений постановою Британії зірвати зносини.

МОСКВА, 26. травня. — Велика Британія пре до війни. Так заявив вчора вечером Максим Літвінов, заступник народного комісара закордонних справ. Була це перша офіційна радянська заява, зложена від часу проголошення прем'єром Болдвіном, що радянсько-британські зносини будуть зірвані.

"Зірвання англо-радянських зносин не наступило в наслідок недавнього наїзду на Аркос і радянську торговельну делегацію в Лондоні", сказав Літвінов, "але наїзд був спри-

чинений постановою Великої Британії зірвати зносини.

"Ця акція може означати лише, що Вел. Британія пре до війни, бо абсурдом є з британської точки погляду, що це принесе користь Британії. Цей крок не мав на меті позбавити лише британську індустрію мільйонів фунтів стерлінгів, а збільшити безробіття в Британії, ані звільнити Радянський Союз від усіх зобов'язань супроти Англії".

"Розрив", заявив Літвінов, "був логічним наслідком постанови здушити Радянський

Союз за всяку ціну і розпочався "листом Зіновєва", який спричинив прихід теперішнього уряду Болдвіна до влади". "Англійський міністр закордонних справ Чемберлейн, який дав миру нагороду Нобля, вагувався, щоб сама Британія робила розрив, і старався знайти союзників. Не осягнувши цього", заявив Літвінов, "Чемберлейн і уряд, який він репрезентує, рішили напасти на Радянський Союз однимцем, сподіючись втягнути до цього інші держави.

"Ці інші країни повинні знати злочинний характер авантюри, до якої вони можуть бути втягнені", сказав Літвінов. "Однак Радянський Союз буде матися на остророжності й не дасться зловити несподівано".

ФРАНЦІЯ НЕ ПЛЯНУЄ ЗМІНИ У ВІДНОШЕННЮ ДО РАД. СОЮЗА.

Однак міністр закордонних справ Бріан остеріг Чічеріна перед поширюванням пропаганди у Франції.

ПАРИЖ, 25. травня. — Французька новинарська агенція Гаваса довідалася вчора, що французький уряд не плянує ніякої зміни в теперішній час у своїх зносинах з Радянським Союзом.

Цю інформацію одержано після конференції, яка відбулася вчора між радянським міністром закордонних справ Чічеріном а французьким міністром закордонних справ Бріаном і прем'єром Пуанкаре.

ПАРИЖ, 25. травня. — Міністер закордонних справ Бріан мав сьогодні конференцію з Юрієм Чічеріном, радянським

комісарем закордонних справ, і дав йому остророгу перед розповсюдженням радянської пропаганди у Франції.

Чічерін дуже нарікав на це, що Велика Британія зірває радянсько-британські зносини, та запитував, чи ця акція спричинить зміну у французькому становищі супроти Радянського Союзу.

Бріан відповів, що Франція поступає на власну руку в таких справах, однак накликав Чічеріна, щоб він подав про те, аби Москва повдержалася від поширювання пропаганди за кордоном.

ТУРЕЦЬКА ПРЕСА ВИНУЄ БРИТАНІЮ ЗА ЗІРВАННЯ ЗНОСИН.

Орган німецького міністра закордонних справ заявляє, що Німеччина позістане цілком неутраальною.

КОНСТАНТИНОПЛЬ, 26-го травня. — Турецька преса одноголосно висловлює жал з приводу зірвання англо-радянських зносин, однак в той сам час складає відовідальність за зірвання зносин на Великій Британії.

БЕРЛІН, 25. травня. — Націоналістична преса є оголошена становищем, яке заняв британський прем'єр Болдвін супроти Радянського Союзу.

Газета "Льокаль Аншайгер" запитує: "Що може Англія осягнути цим кроком? Така політика", каже вона, "вигворює нові утруднення, новий неспокій, яких Европа має вже досить".

"Тегліхе Рундшау", яка часто висловлює погляд Густава Штрессмана, німецького міністра закордонних справ, каже: "Німеччина може лише придержуватися політики абсолютної неутраальності".

БЛОГВАРДІЄЦЬ ІДЕ НА ЛОПІТ БОРОДНОВОІ.

ПЕКІН, 20. травня. — Російський блогвардєць Разумов, дорадник шантунського генерала Чан Цун-Чана, зістав виїждати до Пекіну, щоб взяти участь у судовому переслуханню дружини Бородіна та радянських урядовців, захоплених під час наїзду на будинок радянської амбасаді в Пекіні.

ТОРГОВЛЯ З АМЕРИКОЮ ЗБІЛЬШИТЬСЯ.

ВАШИНГТОН, 25. травня. — Торговельні зносини між Злученими Державами а Радянським Союзом очевидно будуть збільшені в теперішній статус без огляду на розрив Великої Британії з Москвою.

В Інформаційному Бюро Радянського Союзу, яке вдержує тут радянський уряд, було сказано сьогодні, що одиноким ефектом, який зробить зірвання англо-радянського торговельного договору, буде це, що американські бізнесмени зацікавляться більше, щоб дістати в свої руки той бізнес, який втраять Бритійці.

ДР. ЖУАН САКАСА ВИХІВ З НІКАРАГВИ.

ПУЕРТО КАБЕЗАС, Нікарагва, 22. травня. — Др. Жуан Сакаса, ліберальний президент Нікарагви, оставив свою столицю Пуерто Кабєзас і вїхав до Гватемалі. Звідтам він буде підготувати нікарагванську ліберальну партію до виборів у 1928 році.

Перед своїм виїздом Сакаса заявив, що покидає рідний край через те, що Злучені Держави загрозили війною, якщо ліберали далі пробували би прогнати силою зброї американських ставленників на чолі з консервативним "президентом" Діазом.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ПЕРЕД АМБАСАДОЮ АНГЛІ.

ВАШИНГТОН, 23. травня. — Перед британською амбасадой відбулася тут вчора велика демонстрація проти політики британського уряду в Китаю. Демонстраційний похід переходив пів години й несено таблиці з написами проти британського імперіалізму в Китаю. Налиси говорили, що Британія пре до війни з Радянським Союзом, та домагалися відкликання британських військ з Китаю.

КАНАДА НЕ МАЄ НИЧОГО ПРОТИ ДЕЛГАЦІЇ В МОНТРЕАЛІ.

Прем'єр Кінг заявив, що кабінет уневажнив договір на підставі рішення британського уряду; Канада бажає далі торгувати з Радянським Союзом.

ОТТАВА, 26. травня. — Канадський уряд рішив негайно уневажнити торговельний договір з Радянським Союзом. Таке оповіщення зроблено після довгого засідання кабінету, що відбулося в середу по полудні.

Оповіщення зробив прем'єр Кінг, який заявив, що ця акція була вирішена після повного обговорення положення, що втворилося наслідком рішення британського уряду зірвати свої зносини з С.Р.С.Р.

Прем'єр Кінг вказав, що договір підлягав уневажненню, якщо не будуть виповнені певні умови. Він зачитував точку договору, яка говорить, що обі сторони годяться повдержуватися від ворожої акції одної проти другої й від ведення всякої офіційної пропаганди, зверненої посередньо чи безпосередньо проти інституцій британської імперії або Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

Вчорашня заява британського прем'єра Болдвіна в палаті лордів, сказав Кінг, та евіденції, що їх має канадський уряд, вказують ясно, що ця

точка була нарушена радянським урядом.

Прем'єр Кінг заявив рішучо, що уневажнення торговельного договору не буде означати заперестання торговельних зносин між Канадою а Радянським Союзом. Це буде означати, що певні напів дипломатичні привілеї, що їх мала до тепер радянська торговельна місія, будуть уневажені, однак будуться докладати всіх старань, щоб торгівля між Канадою а Радянським Союзом продовжалася в такий самий спосіб, в який ведуться канадські торговельні зносини з іншими країнами.

Прем'єр сказав, що він бажає зробити це ясним, що евіденції в руках канадського уряду не викривають ніякої шпionажі або пропаганди з боку радянської торговельної делегації в Монтреалі.

Прем'єр Кінг сказав, що договір був заключений між британським а радянським урядами й Канада прилучилася до нього через постанову ради міністрів. Коли британський уряд зриває договір, то тимсамим він не існує і для Канади.

ТОРГОВЛЯ З КАНАДОЮ БУДЕ ЗАСТАНОВЛЕНА, КАЖЕ ГЕРУС.

Голова радянської торговельної місії сповістив, що тимчасова угода в справі закупки коней буде уневажена.

ОТТАВА, 26. травня. — Торговля між Канадою а Радянським Союзом буде застановлена в наслідок уневажнення канадським урядом торговельного договору з Радянським Союзом, сказав тут вчора Льюїс Ф. Герус, голова радянської торговельної делегації до Канади, після конференції з прем'єром Кінгом. Прем'єр Кінг повідомив Геруса про рішення уряду.

Герус сповістив після конференції, що негайним наслідком уневажнення договору буде уневажнення тимчасової угоди, заключеної торговельною місією з департаментом рільництва, про закупку 4,000 канадських коней. Ця угода, сказав він, була тимчасово закінчена пару днів тому назад, однак він негайно повідомить департамент, що закупно не буде переведене.

Герус заявив, що дипломатичний відділ торговельної місії в Монтреалі буде негайно закритий. Торговельна діяльність місії буде продовжатися можливо через шість місяців. Коли скінчиться той час, він сподіється, що ціла місія буде відтягнена й Канада не буде мати через кого вести торгівлю з Радянським Союзом. Геруса запитано, чи Радян-

ський Союз не хотів би відкрити торговельної місії в якійсь рода без урядового визнання, щоб лише продовжити торгівлю з Канадою.

"Ні", сказав він, "ми не дбаємо про це, якщо нема договору або визнання з боку уряду. Це робить дуже трудним вести відовідально бізнес". Радянський торговельний представник передбачує труднощі в подорожуванні між двома країнами або в імміграції Росіяно до Канади наслідком акції уряду. Він вказав, що на підставі торговельного договору голова радянської торговельної місії сповняв функції консуля. З негайним закриттям цього відділу місії, сказав він, ніхто не буде мати права давати візи для подорожуючих або в який інший спосіб сповняти функції консуля.

Герус заявив, що дуже жалює, що акція британського уряду "приневольила Канаду уневажнити договір".

Він зачитував торговельні цифри, які вказують, що радянські закупки в Канаді збільшилися на 167.6 проц. протягом минулого року й були відтягнені й Канада не буде мати через кого вести торгівлю з Радянським Союзом. Від 1. жовтня 1926 р. ці закупки були на суму \$2,512,438.